

Finlands Ständers Bankfullmäktiges

BERÄTTELSE

till

Ständernas Bankutskott,

omfattande åren

1891—1893.

HELSINGFORS,

J. C. FRENCKELL & SON, 1894.

XXXII

Finlands Ständers Bankfullmäktiges

BERÄTTELSE

om

Ständernas Bankutskott

omfattande åren

1891—1892

HELSINGFORS

J. G. FRICKEL & SON, 1894

Sedan landets vid senaste landtdag församlade Ständer med stöd af § 68 i Landtdagsordningen beslutat välja åtta Bankfullmäktige, två för hvart stånd, af hvilka fyra skulle såsom ordinarie bankfullmäktige ständigt tjenstgöra och de öfrige inkallas för att gemensamt med dem såsom förstärkte fullmäktige behandla viktigare ärenden enligt en af Ständerna tillika meddelad instruktion, blefvo till bankfullmäktige utsedde undertecknade Stjernvall, Donner, Lindelöf och Meurman att tjenstgöra i förstnämnda, samt Herrar W. Hackman, H. Åström, F. W. Rosenlew och O. A. Malm i sistnämnda egenskap, hvarefter ordinarie fullmäktige jemlikt § 5 i instruktionen inom sig valde till ordförande undertecknad Lindelöf och till viceordförande undertecknad Donner. Bankfullmäktige fortforo sedermera att fungera i öfverensstämmelse med sagde instruktion intill dess fullmäktige i början af Maj 1892 erhöillo del af Hans Kejsrerliga Majestäts här nedan i § 1 omnämnda nådiga bref, hvarefter den arbetsordning följts, som i samma § närmare angifves. Sedan Rosenlew i April 1892 aflidit, inträdde i hans ställe förste suppleanten för Borgareståndets bankfullmäktige Herr Ernst Dahlström såsom medlem af förstärkte fullmäktige.

Vid början af den treårsperiod, som denna berättelse omfattar, var den ekonomiska ställningen i landet icke mer

så gynsam, som under flere föregående år varit fallet. Den minskade penningtillgången hade föranlett Finlands Bank att redan i Mars och ytterligare i November 1890 höja sina räntesatser, hvilka af samma orsak fortfarande hållits jämförelsevis höga. Landets förnämsta inkomstkälla, dess trävaruexport, har icke lemnat lika mycken valuta som förut, dels i följd af den inskränkning i produktionen hvarom landets sågverksegare öfverenskommit, dels emedan prisen på den utländska marknaden af särskilda orsaker fortfarande hållit sig under det normala. Genom missväxterna 1891 och i synnerhet 1892 hafva landets tillgångar blifvit i hög grad medtagna. Importen af utländsk säd tog ett betydande kapital i anspråk och då det var att befara att Finlands Banks metalliska valuta i följd deraf komme att i betänklig grad reduceras, fann Bankstyrelsen nödigt att, efter det Regeringens bifall dertill utverkats, under hösten 1892 för bankens räkning upptaga ett kreditiv i utlandet till belopp af 10 miljoner mark dels på ett, dels på två år. Härigenom blef det möjligt att upprätthålla rörelsen utan indragning af tidigare beviljade krediter, hvilket under då rådande förhållanden skulle vållat ekonomiska rubbningar och försvårat den affärskris, som ej mer kunde förebyggas. Det ekonomiska trångmålet ökades ytterligare genom de svårigheter, landets sjöfart och i följd deraf varubytet med utlandet hade att utstå af de i flere länder vidtagne karantänsåtgärderna för afvärjande af den hotande koleraepidemin, samt genom de under sommaren 1893 plötsligen höjda tullsatserna för tyska varor.

Emellertid har senaste års i allmänhet goda skörd i förening med mejerirörelsens raska utveckling i vårt land medfört någon ljusning i de tryckta ekonomiska förhållandena. Finlands Bank har derigenom sett sig i stånd att icke vidare anlita det utländska kreditivet, hvars återstående ännu icke

förfallna belopp förty blifvit uppsagdt, hvarjemte en liten nedsättning af diskonträntan nyligen vidtagits. Verkningarna af de omnämnda ogynsamma konjunkturerna kunna dock icke ännu anses öfverståndna, utan skola säkerligen en tid framåt vara känbara genom affärsstöringar och dermed förenade förluster såväl för enskilde som för landets kreditanstalter.

Oaktadt dessa förhållanden torde resultatet af bankens rörelse under det tilländagångna trienniet kunna betecknas såsom ganska tillfredsställande. Om ock resultatet för senaste år blifvit mindre gynsam, hafva de tvenne nästföregående åren i stället haft att uppvisa en relativt stor behållning, hvarigenom bankens vinst för hela perioden, såvidt den nu kan öfverskådas, då senaste års bokslut ej ännu är definitivt uppgjort, uppgår till omkring 5,900,000 mark. Af denna vinst har emellertid enligt senaste Ständers anvisning ett belopp af 2,000,000 mark redan utbetalts till statsverket och 804,394 mark 69 penni ytterligare förbehållits för statsändamål, i följd hvaraf nu omkring 3,100,000 mark återstå såsom disponibla. Då den senaste tidens erfarenhet ånyo ådagalagt vigten deraf att Finlands Bank eger tillräcklig kapitalstyrka för att med trygghet kunna möta de fluktuationer, som tidtals inträffa i affärslifvet och penningemarknaden, ha Bankfullmäktige ej tvekat att omfatta det af Direktionen framställda förslaget, att de sålunda disponibla vinstmedlen denna gång måtte uteslutande användas till förstärkande af bankens reservfond.

Vid senaste landtdag förordnade Ständerna att bankens disponibla vinstmedel för åren 1888—1890, utgörande *Fmf.* 3,925,104: 37, skulle till hela sitt belopp öfverföras till bankens reservfond, hvilken enligt det af Ständerna tillika antagna förslaget till nytt reglemente för Finlands Bank, komme

att höjas till 15 miljoner mark. Då berörda förslag emellertid ej vunnit nådig stadfästelse och någon ökning af reservfonden utöfver dess genom nådiga förordningen den 28 Maj 1889 fastställda belopp af 10 miljoner mark i följd deraf ej kunnat ifrågakomma, har af nästnämnda vinstmedel endast *Fmk.* 3,644,597: 18 öfverförts till reservfonden, hvadan återstoden *Fmk.* 280,507: 19 ännu är disponibel; och torde, under förutsättning att den förnyade framställning om reservfondens ökande, som ingår i det af Bankfullmäktige till innevarande landtdag uppgjorda förslaget till nytt reglemente för banken, vinner Ständernas och Regeringens godkännande, äfven detta öfverskott böra till reservfonden öfverföras.

I. Om de hos Bankfullmäktige förehafda hufvudsakliga ärenden.

§ 1.

Genom nådigt bref af den 7 Mars 1892 meddelades Bankfullmäktige till kännedom att, sedan Finlands vid senaste landtdag församlade Ständer uti underdånig framställning af den 26 Maj 1891 anhållit det Hans Kejsrerliga Majestät täcktes i nåder låta till efterlefnad kungöra af Ständerna utarbetad ny instruktion för Bankfullmäktige, Hans Majestät hade, vid skedd underdånig föredragning af ärendet, med afseende derå att § 4 i nådiga förordningen den 9 December 1867 angående Finlands Bank uttryckligen stadgade att antalet Bankfullmäktige skall utgöra fyra och detta lagrum icke vore ändradt genom någon annan lagstiftningsakt af samma kraft äfvensom att Ständerna icke hade inkommit med underdånig framställning angående upphäfvande af förberörda förordning, icke velat bifalla Ständernas ofvanförda underdåniga anhållan.

Förenämnda nådiga bref föredrogs den 2 Maj 1892 förstärkte Bankfullmäktige. För att med behörigt beaktande af det nådiga brevets innehåll och tillika i närmaste öfvensstämmelse med Ständernas uti instruktionen uttalade vilja fullgöra sitt uppdrag, enades Fullmäktige dervid, efter sådant meningsutbyte som protokollet för sagda sammanträde närmare upptager, om ett sådant tillvägagående att i hvarje ärende, som enligt instruktionen ankomme på förstärkte Fullmäktiges behandling, gemensam öfverläggning emellan alla

Öfverläggning och beslut i anledning af vägrad promulgation af instruktionen för Bankfullmäktige.

dem, hvilka, enligt hvad Ständerna afsett, borde i sådan egenskap fungera, skulle ega rum till inhemtande af deras åsigt i saken, hvarefter frågans afgörande borde öfverlemnas åt ordinarie Bankfullmäktige, hvilka likväl endast i den händelse, att deras beslut öfverensstämde med den af pluraliteten vid nämnda öfverläggning omfattade åsigt, skulle bringa detsamma i verkställighet. I annat fall finge frågan förfalla.

I öfverensstämmelse med förestående beslut hafva sedermera alla de ärenden af Bankfullmäktige handlagts, hvilka enligt instruktionen skulle ankomma på förstärkte Fullmäktiges behandling.

§ 2.

Sedan Finlands vid senaste landtdag församlade Ständer uti underdånig skrifvelse af den 26 Maj 1891 hos Hans Kejsrerliga Majestät anhållit att det af Ständerna antagna reglemente för Finlands Bank jemte dertill fogade stat för Banken blefve i nåder stadfästadt och till efterrättelse utfärdadt, underrättades Bankfullmäktige genom nådigt bref af den 2 Maj 1892 att Hans Kejsrerliga Majestät, vid skedd underdånig föredragning af ärendet, i anseende dertill att enligt § 76 i sagda reglemente alla derförinnan utfärdade stadganden rörande Finlands Bank, såvidt de i reglementet icke åberopades, och följaktligen jemväl förordningen af den 9 December 1867, angående styrelsen och förvaltningen af Banken, skulle upphävas, samt när nådigt tillstånd att till efterrättelse utfärda den af Ständerna vid senaste landtdag antagna instruktion för Bankfullmäktige icke meddelats af orsak att i densamma antalet Bankfullmäktige, med afvikelse från sagda förordning, ökats till åtta, funnit godt lemna Ständernas öfvermålade underdåniga anhållan utan afseende.

Emellertid hade, innan nästnämnda nådiga bref kommit fullmäktige tillhanda, vid förstärkte fullmäktiges öfvermålade sammanträde den 2 Maj 1892 af förekommen anledning till öfverläggning upptagits frågan om de åtgärder, som kunde blifva påkallade för den händelse att det af Ständerna antagna förslaget till nytt reglemente för Banken icke vunne nådig fastställelse. I sådant afseende hade af

Åtgärder i anledning af uteblifven fastställelse af det utaf Ständerna antagna reglemente för Finlands Bank.

Bankdirektionen uti ett, på Bankfullmäktiges anmodan, afgifvet utlåtande i saken föreslagits att Bankfullmäktige i antydd händelse ville hos Kejsrerliga Senaten utverka:

att de enligt Senatens förordnande af den 23 Februari 1887 för en tidrymd af fem år inrättade kontoren i Jyväskylä, S:t Michel och Sordavala kunde få fortfara med sin verksamhet under ytterligare fem år, eller intill dess Ständerna funne skäl derom annorlunda besluta, samt att den för dem af Ständerna godkända stat af 13,600 mark måtte fastställas att derunder gälla;

att den i förberörda stat vid hufvudkontoret upptagna bankkommisarietjensten finge provisoriskt tillsättas;

att jemväl den af Ständerna beslutna reorganisationen af bokhållaretjensterna vid hufvudkontoret blefve provisoriskt genomförd;

att till kanslistens för utländsk korrespondens aflöning, utgörande 3,000 mark, måtte beviljas ett tillskott af 1,000 mark;

att, när Ständerna i förslaget till stat intagit bemyndigande för Bankfullmäktige att, då förhållandena sådant påkalla, tillerkänna tjenstemännen och betjente vid kontoret i S:t Petersburg arvodestillägg för ett år i sender, uppgående till högst 15 % af deras i staten upptagna aflöning, för detta ändamål finge disponeras ett tillskottsanslag af 4,890 mark om året, samt

att anslaget i gällande stat för diskretioner och för beredande af semesterledighet åt Bankens embets- och tjenstemän finge ökas, hvardera anslaget med 5,000 mark.

Angående den öfverläggning, hvartill förestående framställning gaf anledning, samt de olika åsichter, som dervid uttalades, ingår en utförlig relation i protokollet öfver ifrågasvarande sammanträde.

Sedan derefter förenämnda nådiga bref angående vägrad fastställelse af förslaget till bankreglemente kommit Bankfullmäktige tillhanda, beslöto Fullmäktige vid sammanträde den 18 Maj 1892 att hos Hans Kejsrerliga Majestät hemställa att Finlands Banks på grund af Senatens till Bankfullmäktige utfärdade bref af den 23 Februari 1887 för en tidrymd af

Bibehållandet af de provisoriska kontoren i Jyväskylä, S:t Michel och Sordavala.

fem år inrättade kontor i S:t Michel, Jyväskylä och Sordavala städer ytterligare finge, med enahanda uppgift och verksamhet som härintills, under fem års tid, räknadt för kontoret i S:t Michel från den 1 Juli samt för kontoren i Jyväskylä och Sordavala från den 1 September 1892, öppnhållas, såvidt icke derom framdeles blefve i vederbörlig ordning annorlunda förordnad; att, med ändring af hvad uti förenämnda bref beträffande dessa kontors organisation är stadgadt, vid kontoren blefve på extra stat anställde en bankkommissarie och en kassör samt två diskontkomitéledamöter jemte suppleanter med lika befogenhet och aflönade enligt samma grunder som nästbemälda funktionärer vid Bankens öfriga kontor i landsorten, samt att, med ändring jemväl af de i sagda bref ingående bestämmingar angående bankkommissariens aflönande äfvensom med upphäfvande af den för ifrågavarande kontor den 28 Maj 1889 nådigst fastställda stat, en för dessa kontor uppgjord stat, slutande sig för hvarje af dem å 13,600 mark, måtte fastställas.

Omförmälda framställning blef af Kejsrerliga Senaten den 24 Maj 1892, enligt samma dag till Bankfullmäktige aflåtet bref, till alla delar bifallen.

Sedermera hafva Bankfullmäktige den 27 Oktober 1892 till slutlig behandling upptagit de öfriga af Bankdirektionen i ofvanomförmäld måtto gjorda förslagen till åtgärder i anledning af förberörda vägran af stadfästelse å förslaget till bankreglemente, hvarvid Bankfullmäktige, hvad först angick förslaget om provisoriskt besättande af förberörda bankkommissarietjänst, funno detsamma icke kunna rubriceras under något af de i § 54 mom. a af nådiga reglementet för Finlands Bank af den 27 Juni 1878 upptagna fall, i hvilka det tillkom Bankfullmäktige att emellan landtdagarne till Hans Kejsrerliga Majestät ingå med underdånig framställning om ändring af bankreglementet. På grund häraf beslöto Bankfullmäktige låta förslaget om provisoriskt inrättande af en bankkommissarietjänst vid hufvudkontoret förfalla.

Deremot och som semester- och diskretionsanslagen redan länge visat sig vara otillräckliga, beslöto Bankfullmäktige, med afseende jemväl å hvad vid Fullmäktiges sam-

Fråga om provisoriskt inrättande af en bankkommissarietjänst vid hufvudkontoret.

Förhöjning af diskretions- och semesteranslagen.

manträde den 2 Maj 1892 öfverenskommit, att till Hans Kejsrerliga Majestät ingå med underdånig hemställan derom att, med ändring i hithörande delar af gällande stat för Banken af den 12 April 1886, ifrågavarande anslag måtte, räknadt från och med år 1892, tillsvidare förhöjas, hvardera till 15,000 mark. Denna underdåniga framställning blef jemväl den 8 November 1892 af Kejsrerliga Senaten bifallen.

Vidkommande åter förslaget om förhöjning af kanslistens för utländsk korrespondens aflöning med 1,000 mark, funno Bankfullmäktige visserligen ett dylikt arvodestillskott af omständigheterna påkalladt men ville dock icke ingå med särskild underdånig hemställan derom, enär Direktionen hade tillfälle att hos Bankfullmäktige föreslå bemälda kanslist till erhållande af ifrågavarande arvodestillskott ur de i förberörd måtto förhöjda diskretionsmedlen.

Hvad slutligen beträffade Direktionens ofvanomförmälda framställningar i öfrigt, ansågo Bankfullmäktige desamma, såsom icke varande af någon brådskande beskaffenhet, tillsvidare böra lemnas beroende.

§ 3.

Enär det lån å fem miljoner mark, som Finlands Bank, till temporärt förstärkande af dess kapitaltillgång, på grund af Finans Expeditionens skrifvelse för den 27 November 1890, ur allmänna statsmedel för ett års tid erhållit, den 1 December 1891 komme att till återbetalning förfalla, framhöll Bankdirektionen uti skrifvelse af den 12 derförutgångne September, hurusom försigtigheten bjöd att Banken tillförsäkrade sig rättighet att ännu en tid få tillgodonjuta lånet. Sedan förstärkte Bankfullmäktige, med godkännande af den utaf Bankdirektionen i förestående måtto uttalade åsigt, uti skrifvelse för den 19 September 1891 hos Kejsrerliga Senaten anhållit att med återbetalningen af förenämnda lån finge anstå under ett års tid eller, i händelse medlen tidigare blefve för statsverket behöfliga, åtminstone intill den 1 Juli 1892, tillät Kejsrerliga Senaten, enligt skrifvelse från Finans Expeditionen för den 23 Oktober 1891, att ifrågavarande lån

Fråga om förhöjning af kanslistens för utländsk korrespondens aflöning.

Det temporära lånet af statsverket.

finge hos Banken inestå intill den 1 Juli 1892 eller eventuellt intill den 1 December samma år, mot erläggande af enahanda räntesats, som derförinnan, samt med rättighet för Banken att äfven tidigare göra inbetalningar å lånet.

I enlighet härmed blef ifrågavarande lån den 1 December 1892 till statsverket återbetaladt.

§ 4.

Uppnegociering af ett 10 miljoners kassakreditiv för Finlands Banks behof.

Uti skrifvelse till Bankfullmäktige för den 27 Juni 1892 framhöll Bankdirektionen, hurusom den kalla våren sagda år och derpåföljande regniga väderlek redan vid förberörda tidpunkt läto befara att årets skörd komme att lemna ett mindre tillfredsställande resultat samt att i anledning häraf en vida större mängd säd än vanligt torde behöfva till landet införas för att fylla vinterns behof. Med afseende härå och då förutses kunde att under ifrågavarande år stora anspråk komme att ställas på Finlands Banks förmåga att förmedla för importen nödiga likvider, öfverlemnade Bankdirektionen till Bankfullmäktiges pröfning huruvida icke några åtgärder borde vidtagas till förstärkande af Bankens metalliska valuta, helst det lån af 5 miljoner mark, som Banken erhållit af statsverket, förföll till betalning den 1 December 1892 samt en prolongation deraf icke vore att påräknas, ifall statsverkets tillgångar måste tagas i anspråk för undsättningsåtgärder. Och ansåg Direktionen under dessa förhållanden det önskvärdt och med landets fördel öfverensstämmande att för Finlands Banks behof ett kreditiv å 8 miljoner mark blefve i utlandet upptaget, att inom två år återbetalas, af hvilka medel i främsta rummet skulden till statsverket skulle likvideras.

Då ifrågavarande ärende, som af Bankfullmäktige lemnats under någon tid beroende för vinnande af säkrare grund för bedömandet af det ekonomiska läget och utsigterna för årsskörden, den 28 Juli 1892 upptogs till gemensam öfverläggning med Bankdirektionen, hade de af Bankdirektionen i förberörd måtto yttrade farhågorna beträffande årsväxtens resultat, enär väderleken fortfarande hållit sig regnig och

kall, ytterligare stegrats, hvarföre dåmera en i många hänseenden felslagen skörd var att emotse. Det kunde derjemte icke undgå bankstyrelsens uppmärksamhet att Finlands Banks ställning under loppet af ett år känbart försvagats. En jämförelse af Bankens ställning ultimo Juni 1892 med ställningen samma tid föregående år utvisade nemligen att den metalliska kassan, som 1891 utgjorde *Fmf.* 22,137,088: 98, ultimo Juni 1892 nedgått till *Fmf.* 21,896,984: 38 samt att statspapper och obligationer i utländskt mynt äfven nedgått från *Fmf.* 11,958,046: 81 till *Fmf.* 8,857,873: 67 och kontokurantfordringar i utlandet från *Fmf.* 14,616,373: 48 till *Fmf.* 10,887,885: 96. Bankens metalliska kassa och till metall realiserbara valuta hade sålunda under ett år minskats med mera än 7 miljoner mark. Härvid var att märka att denna minskning af Bankens förberörda tillgång icke framkallats genom ökad utlåning, ty Bankdirektionen hade under samma tid kunnat minska de inhemska placeringarna från *Fmf.* 41,411,911: 37 till *Fmf.* 37,642,645: 43, hvilken minskning tillsammans med de ökade vinstmedlen åstadkommit en stegring af sedelreserven från *Fmf.* 13,687,769: 60 till *Fmf.* 16,385,766: 14 eller med närmare $2\frac{3}{4}$ miljoner mark. Deremot hade Bankens utelöpande sedlar och andra å vista förbindelser under ofvannämnda tid nedgått från *Fmf.* 65,176,137: 70 till *Fmf.* 54,518,153: 46 eller med mera än $10\frac{1}{2}$ miljoner mark — ett förhållande som tydde på att varuomsättningen icke kräfde samma mängd likvidationsmedel som tillföre och lät befara att då ännu i omlopp varande öfverflödigt belopp sedlar måhända skulle inströmma till Banken, icke såsom betalningar å gifna lån utan i utbyte emot guld.

Då en betydligare inskränkning af Bankens lånerörelse kunnat hafva till påföljd att såväl handel som näringar skulle hämmas och många personer derigenom beröfvas sin utkomst, ansågo Bankfullmäktige, i likhet med Bankdirektionen, att en större indragning af Bankens fordringar hos allmänheten då icke borde komma i fråga, så mycket mindre som enskilda firmor eller bolag skulle haft svårt att förskaffa sig kredit utom landet. Vid sådant förhållande funno Bankfullmäktige den af Direktionen förordade åtgärden vara

i allo välbetänt och af omständigheterna påkallad, för att kunna under hvarje eventualitet förebygga ett nedgående af Bankens metalliska kassa under dess i § 7 af nådiga reglementet för Finlands Bank af den 27 Juni 1878 tillåtna minimibelopp, helst den föreslagna upplåningsformen af ett kassakreditiv erbjöd fördelen att icke behöfva anlita den betingade krediten i annat fall och i större mån, än det visade sig vara nödvändigt.

I stöd af ofvanåberopade lagrum hemställde Bankfullmäktige därför uti underdånig skrifvelse för den 28 Juli 1892, det täcktes Hans Kejsersliga Majestät på landets Ständers vägnar garantera ett utrikes kreditiv af tio miljoner mark, till hvilket belopp äfven Bankdirektionen dämera i betraktande af de försämrade skördeutsigterna ansåg lånet böra förhöjas och hvilka medel skulle upplånas för statsverkets räkning och öfverlemnas till Bankens förfogande mot förbindelse att ansvara för återbetalningen inom en tid af två år.

Sedan Bankfullmäktiges förestående framställning af Hans Kejsersliga Majestät i nåder bifallits, öfverlemnade Kejsersliga Senaten, i enlighet med hvad derom af Fullmäktige uti skrifvelse till Finans Expeditionen för den 7 September 1892 föreslogs, åt Herrar Lindelöf och Charpentier att i utlandet uppnegociera förenämnda kreditiv, jemte det bemälde ombud i öfverensstämmelse med Fullmäktiges förslag bemyndigades att, utan särskild vidare förfrågan hos Bankfullmäktige, godkänna en provision af högst en procent å hela lånebeloppet samt en räntesats af högst fyra procent å de belopp af lånet, som komme att efter hand till Banken indragas. Men emedan dessa vilkor, enligt hvad ombuden efter i utlandet inledda underhandlingar telegrafiskt anmälde, icke kunde af dem derstädes genomföras, blefvo ombuden, på framställning af Bankfullmäktige uti skrifvelse för den 30 September 1892, af Kejsersliga Senaten befullmäktigade att avsluta kontrakt om lånet på ett eller två år antingen mot en räntesats af $\frac{1}{2}$ procent utöfver för tiden noterad lombardränta eller ock mot en fix ränta af 5 procent, jemte det provisionen vid hvardera alternativet icke

finge öfverstiga 1 procent. I stöd af nästomförmälda bemyndigande afslöto ombuden i Berlin den 3 derpåföljande Oktober kontrakt för ett år om 3 miljoner Reichsmark och 50,000 Pund sterling mot provision af 1 procent och ränta, uppgående till $\frac{1}{2}$ procent utöfver lombardräntan. I Reichsmark-krediten deltog bankfirman S. Bleichröder i Berlin med 1 miljon, M. A. von Rothschild & Söhne i Frankfurt a. M. med 1 miljon samt Diskonto-Gesellschaft i Berlin och Behrens & Söhne i Hamburg, hvardera med $\frac{1}{2}$ miljon. Krediten å £ öfvertogs åter af N. M. Rothschild & Son i London. Sedermera ingicks den 5 Oktober 1892 aftal med Crédit-Lyonnais i Paris om en hos detta bankinstituts filial i London disponibel kredit af 100,000 £ för två års tid emot 1 procent i provision äfvensom 4 procent i ränta, derest ej engelska bankens lombardränta vid tiden för kreditens anlåtande vore högre, i hvilket fall sistnämnda ränta, dock med en maximibegränsning af 5 procent, skulle gälla för kreditivet. Dessutom öfvertogs den 12 Oktober af Skandinaviska Kredit-aktiebolaget 1,800,000 Kronor, dock endast för ett års tid, emot $\frac{1}{2}$ procent i provision och en ränta, understigande med $\frac{1}{2}$ procent svenska Riksbankens kreditiv-ränta.

Närmare uppgifter angående underhandlingarna för uppnegocierandet af ifrågavarande kreditiv ingå uti en derom af Herrar Lindelöf och Charpentier, efter återkomsten från utlandet, till Bankfullmäktige afgifven berättelse.

Den i förestående mätto kontraherade krediten har dock endast till en ringa del behöft af Banken tagas i anspråk. Enligt meddelande derom af Bankdirektionen uti skrifvelse för den 26 September 1893 hade sålunda derintills användts å kreditiven i London och Stockholm resp. 80,000 pund och 600,000 kronor, hvaremot kreditivet i Berlin alls icke anlåtats. Då förberörda uttagna belopp vid nästnämnda tidpunkt redan återbetalts samt kreditiven i Berlin och Stockholm icke vidare voro för Banken behöfliga, beslöto Bankfullmäktige den 30 i änsagda September månad, på framställning af Bankdirektionen, att icke vidare söka förnyelse å dessa med utgången af derpåföljande Oktober må-

nad utlöpande kreditiv utan låta dem förfalla. Sedermera anmälde Bankdirektionen den 20 November 1893 att Finlands Banks förråd af pundvexlar ökats i den mån, att jemväl det hos Crédit Lyonnais kontraherade kreditivet kunde af Banken undvaras, samt anhöll förty att detta, med utgången af Oktober månad 1894 utlöpande kreditiv finge af Banken uppsägas, hvarigenom, bland annat kreditivafgiften för 7 å 8 månader blefve inbesparad. Enär bemälda bankinstitut, enligt hvad tillika upplystes, förklarar sig beredvilligt att låta ifrågavarande kreditivafstal, oberoende af den kontraherade tiden, inom tre månader efter skedd uppsägning, förfalla, bifölls äfven denna Direktionens framställning den 1 December 1893 af Bankfullmäktige, hvilka alltså bemyndigade Direktionen att vidtaga åtgärd om uppsägning af kreditivet hos Crédit Lyonnais.

§ 5.

Emedan det befunnits önskligt att, jemte Bankens hittilsvarande ombud i Paris och London, hafva ett andra ombud å hvardera orten, antogs den 11 Januari 1892 till ombud i Paris „Société générale pour favoriser le développement du commerce et de l'industrie en France“ och i London agenturen derstädes för Deutsche Bank i Berlin.

Då sedermera de utländska banker och bankirhus, som beviljat åt statsverket det kreditiv å tio miljoner mark, hvilket stälts till Finlands Banks förfogande, dervid uttalat såsom ett önskningsmål att Banken med dem skulle öppna räkning, hafva Bankfullmäktige, efter förda underhandlingar, till ytterligare ombud för Banken den 8 November 1892 antagit Crédit Lyonnais i Paris och London, L. Behrens & Söhne i Hamburg och Skandinaviska Kredit Aktiebolaget i Stockholm.

Redan tidigare hade af Bankdirektionen fråga blifvit väckt om antagande af ombud i Nordamerika å orter, der emigranter företrädesvis uppehålla sig, för att för dem nnderlätta hemsändning af der gjorda besparingar, och införskaffade Direktionen från ett kompetent bankirhus i Tyskland anvisning på åtskilliga

Bankens utländska ombud.

för ändamålet lämpliga banker i Nordamerika. Men som kort derpå Finlands Banks metalliska valuta till följd af inträdda ogynsamma affärskonjunkturer betydligt nedgick, ansågs med anställandet af ombud i Nordamerika kunna tillsvidare anstå, på det att icke någon del af det knappa valutaförrådet skulle bindas i kassabehållningar hos ombud, med hvilka måhända endast ringa affärer kunde komma till stånd. Då emellertid First National Bank of Chicago i Juni 1892 erbjöd sig att, enär till utställningen under sommarn 1893 i nämnda stad besökare jemväl från Finland antogos komma att infinna sig, göra utbetalningar å kreditivbref, som Finlands Bank komme att utställa till förmån för sina kunder, samt i öfrigt utföra de uppdrag, som densamma kunde af Finlands Bank ombetros, hafva Bankfullmäktige, efter af Bankdirektionen med First National Bank förda underhandlingar angående villkoren för öppnande af löpande räkning, den 8 November 1892 bemyndigat Bankdirektionen att med nämnda bank öppna dylik räkning samt att genom densamma utföra de uppdrag i Amerika, som kunna ifrågakomma.

§ 6.

Jemlikt § 2 i den instruktion för kassörerna i Finlands Banks hufvudkontor, som af Kejsrerliga Senaten den 24 Mars 1886 faststälts att tillsvidare lända till efterrättelse, fick uti vexelkassörens handkassa innestå högst 150,000 mark, hvarutom den kassa, som af en i Banken från den 1 Juni 1890 på extra stat anställd andre kassör finge omhänderhafvas, af Senaten den 22 Januari 1890 bestämts till 75,000 mark.

Emedan rörelsen i Bankens vexelkontor emellertid betydligt tilltagit samt nyssnämnda belopp i vexelkassörernes handkassar till följd deraf visade sig vara otillräckliga, hemställde Bankfullmäktige uti skrifvelse för den 5 Januari 1891 hos Kejsrerliga Senaten att, med ändring af förberörde instruktion och förordnande, maximibeloppen uti ifrågavarande handkassar måtte fastställas för vexelkassören till 200,000 mark och för andre vexelkassören till 150,000. Och blef denna framställning, jemlikt Finans Expeditionens till Bank-

Förordning af Senaten den 12 Oktober 1892.

Vexelkassörernes handkassar.

fullmäktige aflättna bref af den 28 Januari 1891, sagde dag af Kejserliga Senaten bifallen.

§ 7.

Efter hand som förslitna sedlar till Banken inkommit och aflagts, hafva Bankfullmäktige låtit genom tillkallade fruntimmer uppräknat det befintliga förrådet af dylika sedlar, hvilka derefter omedelbart förbränts uti den i Bankens ekonomiebyggnad för ändamålet inrättade ugn. Uppgifter om beloppen sålunda förbrända sedlar ingå i Bankfullmäktiges protokoll för den 4, 6 och 12 Juni, 25 Augusti, 2 September samt 14, 15 och 21 November 1891, den 21 och 23 Januari, 24, 25, 26 och 28 Oktober äfvensom den 5 November 1892 samt den 21 och 28 Januari, 18 Februari, den 21—23 och 26 Augusti, den 23 och 27 November samt den 18 December 1893.

§ 8.

Kontrollören vid Finlands Banks sedeltryckeri har till Bankdirektionen aflemnat nedanintagna berättelse öfver tillverkningen af sedelblanketter å sedeltryckeriet för tiden från den 1 Januari 1891 till den 9 Januari 1892, hvarunder endast 10 marks blanketter tillverkats.

„Vid 1891 års ingång upptog journalen:

10 marks sedelpapper under arbete	ark	46,013
„ „ makulatur	„	359
levererade färdiga blanketter	„	40,000
Under året levererades till tryckeriet sedelpapper	„	215,240

Summa ark 301,612, hvilket öfverensstämmer med antalet ark till tryckeriet levererad 10 marks papper.

Den 9 Januari 1892 upptog journalen:

Levererade goda blanketter i ark	294,225
Levererad makulatur i „	7,387

Summa ark 301,612

Förbränning
af förslitna
sedlar.

Sedeltryck-
ningen.

Af sistnämnda goda blanketter levererades:

År 1890. ark 40,000 = 320,000 blanketter.

„ 1891. „ 245,000 = 1,960,000 „

„ 1892. „ 9,225 = 73,800 „

Summa ark 294,225 = 2,353,800 blanketter, hvilket utgör det af valören 10 mark, nya formen, tillverkade antalet goda blanketter. I de år 1892 levererade 73,800 blanketterna ingå i och för betäckande af utfallande makulatur vid numreringen utan ersättning levererade 3,800 blanketter.

Af makulaturet levererades:

År 1891. ark 6,000. motsvarande 48,000 blanketter.

„ 1892. „ 1,387. „ 11,096 „

Summa ark 7,387. motsvarande 59,096 blanketter.

Makulatur-förlusten å det använda sedelpappret, ark 301,612, är således i det närmaste 2,45 procent.

Hvad arbetet vidkommer, pågick koppartrycket oafbrutet intill den 10 November 1891. (Af orsak att tryckeriet i afseende å tillverkningen af blanketter skulle stängas, var arbetet under sommaren ej nedlagdt för beredande af hvila åt tryckeripersonalen). Boktrycket afslutades i början och skärningen i medlet af December 1891. Sista leveransen af goda blanketter skedde den 9 Januari 1892.“

Finlands Banks sedeltryckeri, som, enär ett tillräckligt förråd blanketter af samtliga Bankens sedelvalörer förefans, varit stängdt sedan början af år 1892, öppnades åter den 1 September 1893. Föreståndare är fortfarande herr F. Tilgmann.

Arbetet begynte med proftryckning af ett från Tervakoski Aktie Bolag till Finlands Bank levererad sedelpapper, afsedt för nya 20 marks sedlar. Nämnda pappersort befans i alla hänseenden motsvara de fordringar, som ställas på ett godt sedelpapper. Hela partiet, 1,500 ark, är allaredan af föreståndaren till förbränning återställt.

Tillverkningen af sedlar har omfattat endast sådana af 5 marks valör. Af härtill användt papper har Tervakoski Aktie Bolag under tiden från den 1 September till årets slut levererat 73,432 ark, hvaraf till tryckeriet utlemnats 50,000

ark. Af dessa har under samma tid tillverkats och enligt kvitto af vederbörande Bankens tjänstemän levererats 140,000 st. färdiga sedlar motsvarande 17,500 ark, och förefunnos vid den 30 December företagen revision under arbete 32,500 ark.

Emedan till tryckeriet anskaffats ytterligare en numereringsmaskin, levereras numera endast fullt färdiga med numror och underskrifter försedda sedlar, hvilka dagligen vid tryckeriets stängande aflemnas till kontrollören för nedläggning i Bankens kassahvalf, hvarifrån de följande dag upptagas för att af vederbörande kassör genomräknas och omhändertagas.

Då föreståndaren önskat blifva ansvarsfri för under tidigare tryckningsperiod levererade, ännu icke numererade 1,994,400 st. 5, och 1,495,800 st. 10 marks sedelblanketter äfvensom tillika fullgöra den i det kontraherade priset innefattade skyldigheten att förse dem med numror och underskrifter, har äfven arbete härmed pågått. Sålunda har från Bankens hvalf upptagits, i buntar å 1,000 st. i hvarje, 358,000 st. 5 marks och 452,000 st. 10 marks sedelblanketter, hvilka blifvit såsom färdiggjorda sedlar till Bankens kassahvalf, efter skedd genomräkning, öfverlemnade.

Utom förestående sedlar har å tryckeriet tillverkats 48 st. clicheer och 12 st. tryckplåtar för 5 marks sedlar, hvarjemte den 15 December i apparaten nedhängdes 4 st. enahanda plåtar.

För närvarande arbetar tryckeriet med 2 å 3 % utskott. En närmare bestämning af utskotts procenten blir möjlig först då arbetet åter fortgått en längre tid.

§ 9.

Enligt hvad Bankdirektionen uti skrifvelse för den 10 April 1891 meddelat Bankfullmäktige, har Direktionen, som funnit en större kontroll öfver föreståndaren för Finlands Banks sedeltryckeri kunna åstadkommas, utan att densamma komme att hämmande inverka på arbetets gång, förordnat att alla i bruk varande tryckplåtar skola efter slutadt arbete om aftonen omhändertagas af kontrollören och af honom in-

Kontrollen öfver sedeltillverkningen.

läsas i ett jern-kassaskåp, som för detta ändamål i tryckerilokalen inflyttats och till hvilket han ensam omhänderhar nycklarna, för att åter dagen derpå vid arbetets början till föreståndaren utlemnas, äfvensom att koppartrycksafdelningen skall under middagstiden tilläsas och nyckeln dertill förvaras hos kontrollören, som kl. 3 åter öppnar densamma och då öfvertygar sig om att alla plåtar äro på behörigt ställe.

§ 10.

Sedan Ständerna, jemlikt till Bankfullmäktige afåtet bref af den 21 Maj 1891, af Bankens medel beviljat ett anslag af ända till 25,000 mark för förstoring af sedeltryckeriets nuvarande lokal genom mindre tillbyggnader utåt hvardera gafveln af Bankens ekonomibygnad, lät Bankdirektionen uppgöra ritningar till ifrågakomna förstoring af sedeltryckeriet äfvensom i sammanhang dermed till nödig ansedd utvidgning af ekonomens bostad. Då kostnaden för dessa arbeten beräknades uppgå till 30,000 mark, eller 5,000 mark mer än den utaf Ständerna anslagna summan, framhöll Direktionen hos Bankfullmäktige att i det derförinnan för sedeltryckeriets inrättande beviljade anslag af 100,000 mark en besparing uppstått af 7,616 mark 87 penni. Och som Bankfullmäktige, med afseende å behovet af utvidgad lokal för Bankens ekonom och de af Direktionen i öfrigt anförda skäl, ansågo sig kunna i någon mån öferskrida det för tillbyggnaden af Bankens ekonomibygnad af Ständerna anvisade belopp, be- myndigade Fullmäktige den 9 April 1892 Bankdirektionen att låta, på sätt lämpligast och med största besparing i utgiften ske kunde, i enlighet med förberörda ritningar utföra ifrågavarande byggnadsarbete, med iakttagande dervid att kostnadsförslaget icke öferskreds. Utgiften för dessa arbeten uppgick till 29,701 mark 30 penni.

§ 11.

Uti skrifvelse för den 22 December 1891 har Bankdirektionen förmålt hurusom, då kontoret i St. Petersburg enligt Bankfullmäktiges den 12 Januari 1884 derom meddelade

Förstoring af sedeltryckeriet.

Kontorets i St. Petersburg arbetsordning.

förordnande hålles för allmänheten tillgängligt från kl. 11—3 på dagen, förutom söndagar samt några kyrkliga äfvensom Kejsrerliga husets högtidsdagar, men börsen i St. Petersburg emellertid afslutas för dagen emellan kl. 1—2, tillfälle erbjöd sig att, efter börsens afslutning, göra operationer vid kontoret i kursens stigande och fallande; och som Banken derigenom åsamkades förlust, enär ny kurs först påföljande dag kunde från hufvudkontoret erhållas, hemstälde Direktionen att kontoret i St. Petersburg visserligen skulle såsom derintills hållas öppet till kl. 3 e. m., men den förändring i dess arbetsordning införas, att vaxling af ryskt mynt till finskt och tvärtom icke finge ega rum efter kl. 2 e. m., med rätt likväl för kontoret att i undantagsfall, då de till vaxling erbjudna beloppen äro små och särskildt då vaxling af resande från Finland åstundas, afvika från förberörda bestämning. Denna framställning blef samma dag, den 22 December 1891, af Bankfullmäktige bifallen.

§ 12.

Den 13 febr. 1892 hafva Bankfullmäktige, på sätt protokoll af sagda dag utvisar och på deri anförda skäl, frikallat kommissarien vid ett af bankens kontor från ersättningsskyldighet till Finlands Bank för den förlust, Banken kunde anses hafva lidit derigenom att den oguldna återstoden, omkring 9,600 mark, af ett förskott å hyra för kontorets lokal, sedan Bankdirektionen tillåtit sagde hyresförskotts af förande ur kontorets böcker, icke blifvit i gårdsegarens konkurs bevakadt.

§ 13.

Under åren 1891—1893 hafva Bankfullmäktige handlagt tillsammans 49 ansökningar om anstånd, ackord och andra lättnader, af hvilka 11 belöpa sig på år 1891, 14 på 1892 och 24 på 1893. Bland ifrågavarande ärenden torde särskildt böra framhållas en stor industriel firmas försättande under administration genom Bankfullmäktiges beslut af den 25 Mars 1891, beviljad förlängning af tiden för nämnda administra-

Uraktlåten bevakning af ett Bankens tillgodohafvande i ett konkursbo.

Åtgärder, som angå enskilde personers förbindelser till Banken.

tion den 19 September samma år samt de ytterligare åtgärder, Fullmäktige funno sig af sakförhållandena föranlåtna att vidtaga i denna vidomfattande angelägenhet och angående hvilka Fullmäktiges protokoll och bref för nästsagde två dagar äfvensom för den 30 November och 19 December 1891 närmare upplysa; vidare Bankfullmäktiges den 18 Mars 1891 och den 12 Mars 1892 lemnade begifvanden till betalningsanstånd för tvenne affärsfirmor och desammas ställande under administration; genom Bankfullmäktiges två särskilda beslut af den 16 Oktober och 18 November 1893 träffad uppgörelse rörande Bankens tillgodohafvanden hos en betydande industriidkare och trävaruexportör, samt slutligen den 28 Oktober 1893 lemnadt betalningsanstånd åt en enskild gäldenär.

§ 14.

De i gällande reglemente för Finlands Bank påbudna revisioner hafva å föreskrifna tider förrättats af Ständernas Bankrevisorer eller vederbörande suppleanter. Några egentliga anmärkningar emot bankförvaltningen hafva af revisorerna icke framställts men väl några erinringar och önskningsmål, hvilka blifvit direktionen delgifna. I enlighet med Revisorerens tillstyrkan och i stöd af § 117 i bankreglementet hafva derå Bankfullmäktige på Finlands Ständers vägnar meddelat Bankdirektionen decharge för år 1890 den 21 April 1891, för 1891 den 7 Maj 1892 och för 1892 den 1 Maj 1893.

§ 15.

a) I enlighet med föreskrifterna i § 111 af gällande bankreglemente hafva Bankfullmäktige åren 1891, 1892 och 1893 två gånger årligen verkställt inventering af hufvudkassan i Bankens hvalf samt af i Banken förvarade vaxlar, lånehandlingar och panter, äfvensom depositioner.

Dessa inventeringar hafva verkstälts på nedannämnda tider:

under 1891 den första inventeringen den 19—22, 24 och 25 Augusti samt den andra den 12 och 14—17 December;

*Revisi-
onerna i
Banken.*

*Inventer-
ingar:
a) vid hufvud-
kontoret.*

under 1892 den 8—12 Augusti samt den 12 och 14—17 December och

under 1893 den 28—31 Augusti samt den 13—16 och 18 December.

De öfver dessa inventeringar förda protokollen hafva delgifvits Bankdirektionen och resultaten dervid befunnits vara med Bankens böcker öfverensstämmande.

b) vid kontoren i landsorten.

b) Beträffande Bankens afdelningskontor hafva Bankfullmäktige, på samma gång förordnanden för de af Fullmäktige utsedde diskontkomité-ledamöterna utfärdats, jemväl anmodat desse att engång i månaden på tider, som de sjelfve funne för godt att i hvarje fall särskildt bestämma, verkställa föreskrifna inventeringar vid kontoren.

Dessutom hafva inspektioner verkstälts:

vid kontoret i Wiborg den 27—29 Juli 1891 af Bankdirektören Charpentier;

vid kontoret i St. Michel den 4—6 Juli 1893 af Bankdirektören Charpentier;

vid kontoret i Joensuu den 24 och 25 Februari 1893 af förste Kamreraren Stenius;

vid kontoret i Jyväskylä den 12—14 Juni 1893 af undertecknad Lindelöf samt den 28 och 29 i samma månad af Bankdirektören Charpentier;

vid kontoret i Nikolaistad den 12—14 December 1891 af Bankdirektören Charpentier samt den 6—8 November 1893 af undertecknad Lindelöf, äfvensom

vid kontoret i Uleåborg den 8—10 December 1891 af Bankdirektören Charpentier samt den 11 och 12 September 1893 af undertecknad Donner.

Öfver förenämnda inspektioner hafva berättelser dels till Bankfullmäktige inlemnats och delgifvits Bankdirektionen, dels af Direktionen i afskrift tillstälts Fullmäktige.

c) vid kontoret i St. Petersburg.

e) Sedan Presidenten R. Montgomery, som, jemlikt Kejsrerliga Senatens den 14 November 1888 derom gifna förordnande, förrättat inventeringarna vid Bankens kontor i St. Petersburg, den 4 Februari 1891 till följd af bortflyttning från orten frikallats från berörda uppdrag, har detsamma, i enlighet med Senatens nästsagde dag meddelade föreskrift,

handhafts af Chefen för finska Passexpeditionen i St. Petersburg Statsrådet E. Boehm.

§ 16.

På grund af Bankens böcker vid hufvudkontoret samt veckorapporterna från kontoren i landsorten hafva Bankfullmäktige hvarje månad genomgått och granskat Bankens rörelse och utlåning under nästföregående månad, hvarvid särskild uppmärksamhet egnats åt sådana personers och firmors personalkonti, hvilkas betalningsförmåga i förhållande till dem beviljad kredit synts Fullmäktige tvifvelaktig. Föröfrigt hafva Bankfullmäktige i regeln hvarje månad utbegärt och genomgått Bankdirektionens memorialprotokoll för nästföregående månad. Såsom i någon mån belysande arten och vidden af lånerörelsen vid de skilda kontoren, meddelas här nedanstående tablå:

Granskning af Bankens lånerörelse.

	Under år 1892				Summa.	
	diskonteras inhemskas vexlar.		beviljades hypotekslån och kassakreditiv.		Fmg.	ni.
	Fmg.	ni.	Fmg.	ni.		
Vid hufvudkontoret i Helsingfors	29,806,485	—	18,516,652	40	48,323,137	40
„ kontoret i Wiborg	9,589,143	02	1,804,975	—	11,394,118	02
„ „ Åbo	6,504,288	24	3,792,245	—	10,296,533	24
„ „ Nikolaistad	6,240,512	55	2,169,145	—	8,409,657	55
„ „ Björneborg	4,665,001	27	3,756,920	—	8,421,921	27
„ „ Tammerfors	3,678,993	68	929,800	—	4,608,793	68
„ „ Kuopio	3,344,168	32	789,665	—	4,133,833	32
„ „ Uleåborg	3,147,448	55	1,148,540	—	4,295,988	55
„ „ St. Michel	2,077,615	54	429,465	—	2,507,080	54
„ „ Joensuu	1,774,399	76	582,430	—	2,356,829	76
„ „ Jyväskylä	1,492,349	27	408,850	—	1,901,199	27
„ „ Sordavala	1,133,268	05	130,950	—	1,264,218	05
„ „ Kotka	896,869	69	538,575	—	1,435,444	69
Summa	74,350,542	94	34,998,212	40	109,348,755	34

§ 17.

*Afskrifning
och förkla-
ring af lån
såsom
osäkra.*

På gjord framställning af Bankdirektionen, hafva Bankfullmäktige den 12 och 22 December 1891, den 10 December 1892 samt den 12 Januari och 6 December 1893 förordnat att särskilda Bankens fordringar skola dels i sin helhet, dels till vissa belopp anses osäkra, hvarjemte Fullmäktige bifallit till afskrifning af lån, som befunnits vara helt och hållet värdelösa.

§ 18.

*Bestämningar
angående
Bankens
vexel- och
lånerörelse.
a) Räntesat-
serna.*

a) Såsom i Bankfullmäktiges till senast församlade Ständers Bankutskott afgifna berättelse omförmäles, hade Finlands Banks räntesatser, som ända från den 3 December 1886 till den 17 Mars 1890 med endast partiela afvikelser bibehållits vid 4, 4½ och 5 procent, beroende af vaxlarnes beskaffenhet och omloppstid äfvensom af de olika säkerheterna för hypotekslån och kassakreditiv, sistnämnda dag generelt förhöjts, diskontrantan till resp. 4½, 5 och 6 procent samt lombardrantan till resp. 4½, 5 och 5½ procent. Sedan beträffande nästberörda ränta den 6 Oktober 1890 vidtagits sådan förändring, att lägsta räntesatsen för hypotekslån och kassakreditiv bestämdes till 5 procent, genomfördes den 17 derpåföljde November åter en generel förhöjning af räntesatserna, i det att diskontrantan då blef fastställd att utgöra 5 procent för rena affärsvexlar å tre månader eller kortare tid, 5½ procent för alla andra vaxlar, och 6 procent vid vaxelomsättningar, jemte det bankdepositionsbevis, utlottade eller uppsagda obligationer äfvensom med privatbankernas indosso försedda vaxlar skulle diskonteras till 5 eller 5½ procent, allt eftersom deras återstående löptid uppgick till högst tre månader eller derutöfver. Räntefoten för hypotekslån och kassakreditiv bestämdes till 5½ procent mot pant af guld och silfver, finska statsverkets och Finlands Hypoteksförenings obligationer och obligationer, utfärdade af stater eller försedda med statsgaranti, depositionsbevis utfärdade af landets privat banker äfvensom intecknade skuldsedlar, samt till 6 procent mot pant af obligationer af annat slag, inhemska aktier med stad-

gadt värde och, beträffande hypotekslånen, finska trävaror samt inhemska och utländska jordbruksalster, tillverkningar och varor, som enligt § 19 mom. e. af bankreglementet kunna belånas.

De sålunda fastställda räntesatserna bibehöllos derefter oförändrade intill den 1 December 1891, då en partiel ränteförhöjning ytterligare vidtogs sålunda, att diskontrantan bestämdes för affärsvexlar med återstående omloppstid af tre månader eller derunder äfvensom för uppsagda privatbanks depositionsbevis och med dessa bankers indosso försedda vaxlar, hvilkas återstående löptid uppgick till högst tre månader, till 5½ procent, samt för alla öfriga vaxlar till 6 procent, hvarjemte rantan för lån och kassakreditiv mot pant af intecknade skuldsedlar fastställdes till 6 procent.

Beträffande de skäl, som föranledde förstärkte Bankfullmäktige till vidtagandet af nästomförmälda ränteförhöjning, tillåta sig Fullmäktige hänvisa till protokollet för den 1 December 1891.

Derförrinnan hade frågan om räntesatserna den 19 September 1891 varit föremål för öfvervägande hos förstärkta Bankfullmäktige, hvilka likväl icke då, på sätt protokollet för sagde dag utvisar, funno anledning förekomma till förändring af de för tiden gällande bestämmelserna i ämnet.

De angående räntesatserna i förestående måtto den 17 November 1890 och den 1 December 1891 meddelade föreskrifterna hafva fortfarande ländt till efterrättelse under år 1892 och jemväl år 1893 till den 2 December, då, på skäl som upptagas i protokollet för denna dag, diskontrantan för rena affärsvexlar och uppsagda privatbanks depositionsbevis, hvilkas återstående omloppstid icke öfversteg tre månader, nedsattes från 5½ till 5 procent samt för alla andra vaxlar och uppsagda depositionsbevis från 6 till 5½ procent, dock att rantan i de fall, då vaxelomsättning egde rum, fortfarande borde beräknas efter 6 procent. Någon förändring beträffande lånerantan vidtogs deremot icke.

Under sistnämnda två år hafva öfverläggningar angående räntesatserna egt rum: 1892 den 2 Maj och 1 Decem-

ber samt 1893, förutom vid förberörda sammanträde den 2 December, jemväl den 1 Maj och den 30 September.

b) Låne- och förfallotiderna.

b) Beträffande låne- och förfallotiderna bestämdes af Bankfullmäktige den 17 November 1890 längsta förfallotiden för inrikes vexaslar och andra kreditpapper, som i Banken köpas eller till diskontering antagas, till sex månader och för enahanda utrikes vexaslar till tre månader, med rätt för Banken att i undantagsfall köpa utrikes vexaslar på äfven längre tid ända till sex månader, längsta lånetiden för hypotekslån till sex månader, men med rätt för Bankdirektionen att i undantagsfall utsträcka densamma ända till tolf månader, och längsta tiden för kassakreditiv-kontrakt till högst sex månader. Genom Bankfullmäktiges beslut af den 19 September 1891 medgafs dock åt kreditivtagare rättighet att, om de sådant önskade, få kreditiv beviljade jemväl på helt år. Men i öfrigt hafva dessa bestämmingar under perioden 1891—1893 bibehållits oförändrade.

c) Belåningsvärdet för panter.

c) Högsta lånebeloppet, hvartill de enligt gällande bankreglemente antagliga panter finge i Banken belånas, bestämdes af Bankfullmäktige den 17 November 1890 för guld och silfver samt finska statsverkets och Finlands Hypoteksförenings obligationer till 5 procent under det för tiden å dem noterade börspris samt för bankdepositioner till 5 procent under kapitalbeloppet, för ryska och andra statsobligationer äfvensom goda kommunalobligationer, lydande å metallisk valuta, till femton procent under börspriset samt för statspapper å ryskt pappersmynt och öfriga obligationer, för aktiebref i bolag inom landet, som visat sig ega ett stadgadt försäljningsvärde, äfvensom inhemska och utländska jordbruksalster, tillverkningar och varor af sådana slag, som äro föremål för handeln samt antagligen icke äro underkastade förskämning, till högst 75 procent af deras börskurs eller gängbara pris.

Förestående bestämmingar om belåningsvärdena för särskilda slag af panter hafva under åren 1891—1893 fortfarande ländt till efterrättelse.

d) Provisionen för invisningar.

d) Genom beslut af den 8 December 1888 blef af Bankfullmäktige bestämdt att provisionen för Bankens invisningar

skulle beräknas efter $\frac{1}{10}$ procent med en minimiprovision af 10 penni.

e) Beträffande provisionen för slutna depositioner förordnades den 6 Oktober 1890 att för en kubikfot skulle erläggas 3 mark samt för hvarje kubikfot derutöfver 1 mark 50 penni i månaden och har denna bestämning fortfarande tillämpats.

e) Tariffen för nedsatt gods.

Förvaringsafgiften för öppna depositioner utgör, enligt Bankfullmäktiges derom den 21 September 1889 gifna förordnande, en tiondedels procent af de deponerade värdepapprens i depositionsbeviset upptagna värde i landets mynt, jemnadt för brutet tal till närmast högre hundratal mark. Nämda afgift betalas utan afseende å förvaringstidens längd för minst tre månader, hvarvid lägsta afgiften är fem mark.

§ 19.

Efter det under år 1890 förberedande underhandlingar förts med Helsingfors elektriska belysningsaktiebolag om införandet af elektrisk belysning i bankhuset, träffades af Bankdirektionen, i stöd af Fullmäktiges den 12 Juni 1891 dertill lemnade bemyndigande, med nämnda bolag sådant aftal angående bankhusets belysande, att bolaget emot en ersättning af 3,500 mark för år, skulle leverera ström till 80 st. glödlampor från kl. 7 på morgonen till solens uppgång samt från dess nedgång till kl. 1 på natten, förutom under November—Januari månader, då belysning, med undantag af sön- och helgdagar, borde ske oafbrutet från kl. 7 om morgonen till kl. 1 på natten. Då förbemälde bolag emellertid, på gjord förfrågan af Bankdirektionen, förklarade sig villigt att förse Banken med dagbelysning, från kl. $\frac{1}{2}$ 11 förmiddagen till kl. $\frac{1}{2}$ 4 eftermiddagen, i hvalfvet under hela året äfvensom i öfriga lokaler under Oktober—Februari månader, samt att leverera belysning för ända till 150 lampor mot en årlig ersättning af 5,000 mark, bemyndigade Banfullmäktige den 30 April 1892 Direktionen att med bolaget afsluta kontrakt om elektrisk belysning för bankhuset på angifna vilkor, helst, enligt hvad Direktionen anmält, genom nästberörda anordning

Åtgärder angående bankhuset och kontorslokalerna.

gasbelysning i Banken alldeles kunde undvaras samt kostnaden därför, som utgjort omkring 1,000 mark om året, följaktligen blefve inbesparad. Det för ifrågavarande belysning erforderliga ledningsnät har af Herr Gottfrid Strömberg härstädes utförts af kopparråd, isolerad med vulkaniserad kautschuk, för en kostnad af 3,300 mark. Dessutom ställdes till Bankdirektionens förfogande ett anslag af omkring 3,000 mark för anskaffande af erforderligt antal nya lampor, hvilka dock icke alla på engång blefve behöfliga.

För anordnande af planteringar å Bankhusets gårdsplan i enlighet med en för förberörda arbete uppgjord ritning. bemyndigade Bankfullmäktige den 15 Juli 1892 Bankdirektionen att af Bankens medel använda ända till 600 mark.

Sedan hyresaftalet om Finlands Banks kontors i St. Petersburg lokal uti Statsekretariatets för Finland hus derstädes af Hans Excellens Ministerstatssekreteraren uppsagts till den $\frac{1}{3}$ Augusti 1891, af orsak att Hans Excellens var i behof af de rum, som innehades af ekonomen för nämnda hus, och hade för afsigt att åt denne upplåta den lokal, öfver hvilken kontoret disponerade, gjorde Bankdirektören Charpentier för ordnandet af denna angelägenhet en resa till St. Petersburg samt lyckades dervid utverka ett återkallande af förenämnda uppsägning äfvensom förlängning af ifrågavarande hyreskontrakt på fyra års tid, med vilkor att hyran för sagde år, utgörande inalles 4,000 rubel, genast förskottsvis erlades, med hvilka medel afsågs att uppföra en tillbyggnad till Statsekretariatets hus, der bostad för husets ekonom kunde inredas. Och blef i anledning häraf Bankdirektionen den 26 Maj 1891 af Bankfullmäktige bemyndigad att i ofvanangifvet afseende af Bankens medel utbetala förenämnda belopp.

Enär hvalfvet uti kontorets i Uleåborg lokal i saknad af eldstad eller annan värmeledning besvärats af fukt, har, med Bankfullmäktiges dertill den 27 Februari 1892 lemnade begifvande, åtgärd för uppvärmning af sagda hvalf af Bankdirektionen vidtagits, för hvilket ändamål Direktionen egde disponera högst 400 mark. Sedermera hafva Bankfullmäktige genom beslut af den 5 och 26 Augusti 1893 ställt till Bankdirektionens förfogande ett belopp af ända till 2,605

mark för ifrågavarande kontorslokals förseende med nytt golf af cement äfvensom verkställandet af särskilda andra nödighbefunna reparationer.

I anledning deraf att den tid af fem år, hvarunder St. Michels, Jyväskylä och Sordavala städer förbundit sig att kostnadsfritt upplåta lokaler för Bankens kontor å dessa orter, utgick den 1 Juli 1892, hafva Bankfullmäktige, hvad först angår kontoret i St. Michel, den 5 Mars 1892 förordnat om upphyrandet af ny lokal för detta kontor i Handlanden C. F. Pöndinens tvåvånings stenhus i gården N:o 46 vid Nikolaigatan i näst sagde stad, emot en betingad årlig hyra af 2,000 mark, deruti inberäknad kostnaden för ved och vatten, hvilken lokal, bestående af förstuga, förrum, toiletterum, expeditionssal, sessionsrum samt brandfritt kassahvalf och en mindre källare, äfvensom ett rum och kök med tillhörande skafferier och källare för vaktmästaren, af Bankdirektionen befunnits erbjuda tillräcklig säkerhet mot eldfara och inbrott samt äfven i öfrigt afseende vara för ändamålet fullt lämplig. Vidkommande sedan kontoren i Jyväskylä och Sordavala upphyrdes, i enlighet med Bankfullmäktiges derom under den 19 Mars och 9 April 1892 meddelade förordnanden, de af dessa kontor disponerade lokalerna för ett år framåt emot en årlig hyra af 1,200 mark för kontorslokalen i Jyväskylä och 1,000 mark för kontorets i Sordavala lokal. Sedermera blef, med Bankfullmäktiges dertill den 6 Maj 1893 lemnade begifvande, hyreskontraktet om sistnämnda kontors lokal ytterligare prolongerad för en tid af två år.

Emedan den uti rådhuset i Björneborg belägna lokal, som af Finlands Banks kontor på platsen innehades, enligt af stadsfullmäktige derstädes fattadt beslut, komme att från den 1 Juni 1893 för drätselkammarens behof användas, blef Bankdirektionen den 13 Mars 1892 af Bankfullmäktige bemyndigad att för kontorets räkning hyra en i nedra våningen af ett stenhus å gården N:o 4 i 1:sta stadsdelen af sagda stad belägen och af åtta rum, tambur och kök bestående lokal, af hvilken ett rum komme att af gårdsegaren inredas till hvalf, ett att användas till bostad åt kontorsskrifvaren och ett med köket till vaktmästaresbostad, för en tid af

tio år och mot en årlig hyra af 2,000 mark, hvaraf dock 150 å 200 mark komme att Banken godtgöras i hyra för det åt kontorsskrivaren afsedda rummet.

Sedan Bankdirektionen, under framhållande att den af Bankens kontor i Wiborg disponerade lokal befunnits vara i flera afseenden mindre lämplig, meddelat att Kaptenen A. Thesleff, som ernade å en centralt belägen tomt i hörnet af Katharine och Svartmunkegatorna inom f. d. fästningen uppföra ett stenhus mot sistnämnda gata i tvenne våningar, jemte subasements våning, erbjudit sig att för kontoret inreda lokal, bestående af fem rum, tambur och tvenne kassahvalf i första våningen äfvensom ett rum och kök för vaktmästaren i subasements våningen, bemyndigade Bankfullmäktige den 18 Maj 1892 Bankdirektionen att med Kaptenen Thesleff uppgöra preliminärt aftal om upphyrandet för kontorets räkning af en såbeskaffad lokal från år 1894 emot en af Thesleff, under förutsättning att kontraktet uppgöres på tio år, fordrad hyra af 4,000 mark om året.

Med Bankfullmäktiges den 10 mars 1893 dertill lemnade begifvande, har hyresaftalet angående kontorets i Tammerfors lokal, hvilket tilländagick den 1 derpåföljde Juni, förnyats på tio års tid emot enahanda hyra som härintills, eller 1,500 mark om året.

Den 22 Mars 1890 bemyndigades Bankdirektionen af Bankfullmäktige att med firman C. M. Dahlström i Åbo träffa aftal om inredande af ny lokal för Bankens kontor på platsen uti det stenhus, nämnda firma förmält sig hafva för afsigt att under år 1891 låta uppföra å en centralt belägen tomt i hörnet af Slotts- och Vestra Auragatan, i hvilket fall öfverenskommelse borde med vederbörande träffas, angående ryggandet af det med Konsuln G. A. Lindblom ingångna kontrakt om kontorets till den 1 Juni 1897 upphyrda lokal i Lindbloms gård vid Eriksgatan. Sedan Direktionen derefter uti skrifvelse för den 15 Maj 1893 meddelat att firman Dahlström åtminstone tillsvidare öfvergifvit ofvanberörda bygnadsplan, men att Konsuln Lindblom förbundit sig att, i sammanhang med förestående större reparationsarbeten uti sin sistnämnda gård, låta, för banklokals försättande i ett tids-

enligt skick, derstädes på egen bekostnad verkställa omändringar i enlighet med en i sådant afseende uppgjord ritning, likväl under förbehåll att det angående kontorslokalen afslutade hyreskontrakt förlängdes till den 1 Juni 1903, beynydigade Bankfullmäktige den 17 Maj 1893 Bankdirektionen att till ifrågakomma tidpunkt prolongera förenämnda hyreskontrakt, mot förbindelse af Konsuln Lindblom att fordernast och senast före utgången af sommaren 1893 på egen bekostnad verkställa de föreslagna ändringarna i kontorets lokal.

§ 20.

a) Finlands Ständers, genom skrifvelse för den 26 Maj 1891 Bankfullmäktige delgifna beslut i fråga om fördelningen af Längmanska testamentsfondernas disponibla räntemedel, meddelades af Fullmäktige den 31 Juli 1891 åt Bankdirektionen, för vidtagande af de på Direktionen i anledning deraf ankommande åtgärder.

För ersättandet af det med förenämnda fonders bokföring förenade arbete har, på grund af Bankfullmäktiges derom den 15 November 1882 meddelade förordnande, af räntor, som inflyta till fonden Litt. B., användts 400 mark om året, hvilket arvode dock, med Bankfullmäktiges dertill den 22 December 1892 lemnade begifvande, från och med år 1893 utgått till ett förhöjdt belopp af 600 mark, i anseende till det ökade arbete bokföringen af dessa fonder, hvilkas kapitalbelopp sedan år 1882 nästan fördubblats, efterhand medfört.

b) För bokförandet af vaxelintressenternes ansvarighet i deras resp. konti har ett extra biträde varit vid hufvudkontoret temporärt anställt, år 1891 under inalles fem och 1892 under tre månaders tid emot ett arvode af 100 mark i månaden. Då det, enligt hvad Bankdirektionen anmälte, emellertid visat sig vara omöjligt att undvara förbemälda biträde, bemyndigade Bankfullmäktige den 14 Februari 1893 Direktionen att tillsvidare emot förenämnda aflöning anställa ett dylikt biträde.

Anslagsfrågor.

a) Anslag ur Längmanska testamentsfonderna.

b) Biträde för förändret af personalkonti.

c) Kontrollören öfver sedeltillverkningen. c) Med afseende å det ökade arbete, den förändrade anordning beträffande sedeltillverkningens öfvervakande, hvarom ofvan (§ 9) omförmäls, medfört för kontrollören, blef dennes arvode den 11 April 1891 af Bankfullmäktige, på framställning af Bankdirektionen, förhöjdt från 1,200 till 2,000 mark, räknadt från och med nästsagde månad.

d) Nya inventarier till kontoret i Nikolaistad. d) För anskaffande af erforderliga nya möbler och inventarier till Bankens kontor i Nikolaistad, bemyndigades Bankdirektionen den 21 April 1891 af Bankfullmäktige att af Bankens medel använda ett belopp af omkring 1,280 mark.

e) Anslag för telefonförbindelser. e) För vinnande af rättighet för Finlands Bank att anlita den emellan Helsingfors, Tammerfors och Åbo städer inrättade telefonledning, biföllo Bankfullmäktige den 4 Juni 1891 Bankdirektionens framställning derom att Banken finge uti detta företag ingå med tre aktier, hvilkas pris utgjorde 200 mark per aktie jemte en årskostnad jemväl per aktie af 60 mark. Dessutom har, med Bankfullmäktiges förenämnde dag dertill lemnade begifvande, telefonledning inrättats till Bankkommissarien vid kontoret i Åbo Hofrådet A. W. Gripenbergs bostad för en kostnad af 250 mark för apparat och ledning samt 60 mark i årlig afgift.

Sedan Bankfullmäktige den 18 Oktober 1890 bemyndigat Bankdirektionen att låta inrätta telefonförbindelse emellan kontorets i S:t Petersburg lokal och börsen derstädes för en kostnad af ända till 125 rubel om året, men vederbörande telefonbolag, enligt hvad Direktionen sedermera anmälde, icke åtnöjts med ofvanberörda ersättning utan gjort anspråk på 250 rubel om året för telefonförbindelsens inrättande och underhåll, biföllo Bankfullmäktige den 8 September 1891 Direktionens framställning att få för ifrågakomna ändamål använda ända till nästnämnda belopp.

f) Biträde för uppräknande af guld- och silfvermynt. f) På framställning af Bankdirektionen beviljade Bankfullmäktige den 17 September 1891 ett arvode af 100 mark i månaden, förslagsvis för tre månader, till affönande af ett biträde, som Direktionen ansett nödigt antaga för uppräknande af vid hufvudkontoret i Bankens hvalf förvarade guld- och silfvermynt.

g) I anseende till den vid kontoret i Wiborg förekommande betydliga in- och utvexlingen af skiljemynt har kassören derstädes, enligt Bankfullmäktiges derom den 30 April 1892 gifna förordnande, tillsvidare tillåtits att under tjänstetimmarna sig till biträde uteslutande disponera öfver kontorets vaktmästare. Och har till följd häraf en biträdande vaktmästare, jemväl tillsvidare, vid kontoret anstälts emot ett arvode af fyratio mark i månaden.

h) Jemlikt skrifvelse från Civil Expeditionen till Guvernören i Nylands län af den 23 Februari 1892, har Kejserliga Senaten berättigat Helsingfors stad att under tio års perioden 1891—1900 med vissa närmare fastställda belopp uppbära ersättning af statsverket för bekostande af allmänna gatubelysningen utanför universitetets, statsjernvägarnes och öfriga statsverket äfvensom ryska kronan tillhöriga tomter och inrättningar, men deremot hänvisat staden att vända sig till ort, som vederbör, för undfående af ersättning, bland annat, för belysningen utanför Finlands Bank. Under åberopande af Civil Expeditionens förberörda bref, anhöll Drätselkammaren, uti skrifvelse till Bankfullmäktige för den 5 Maj 1892, att i omförmäldt afseende utfä ersättning med 115 mark för förra och 137 mark 50 penni för senare hälften af år 1891 och 275 mark för år 1892. Och som Bankfullmäktige ansågo skäligt att godtgörelse för gatubelysningen utanför Finlands Bank till staden utgäfves enligt enahanda grunder, som för statens öfriga byggnader, biföllo Fullmäktige den 6 Juli 1892 Drätselkammarens förestående framställning samt anmodade Bankdirektionen att till staden för förberörda belysning under åren 1891 och 1892 af Bankens medel utbetala tillsammans 527 mark 50 penni. Sedermera har för året 1893, på grund af Bankfullmäktiges den 4 Februari nästsagde år meddelade förordnande, af Bankens medel till Drätselkammaren uti enahanda afseende utgifvits 275 mark.

i) Af det å stat upptagna anslag för beredande af semesterledighet åt Bankens embets- och tjänstemän, hvilket anslag från och med år 1892 provisoriskt förhöjts till 15,000 mark, har användts: år 1891 12,400 mark, år 1892 13,363

g) Biträdande vaktmästare vid kontoret i Wiborg.

h) Belysningen af gatan utanför Finlands Bank.

i) Semesteranslaget.

mark 67 penni, och år 1893 14,266 mark 66 penni. Bankfullmäktiges beslut angående dispositionen af semesteranslaget återfinnas i skrivelserna för den 26 Maj 1891, den 12 Maj 1892 och den 13 Maj 1893.

j) Diskretionsmedlen.

j) De å Bankens stat upptagne diskretionsmedlen, hvilka jemväl från år 1892 provisoriskt förhöjts från 10,000 till 15,000 mark, hafva tagits i anspråk år 1891 med 9,550 mark, 1892 med 11,200 mark och 1893 med 11,650 mark. Om fördelningen af nämnde medel emellan Bankens tjänstemän och betjente hafva Bankfullmäktige förordnat genom skrivelser för den 30 November 1891, den 30 Mars och 10 December 1892 samt den 27 Mars, 27 November och 28 December 1893.

k) Pensioner.

k) Efter det Bankkommissarien vid Finlands Banks kontor i Tammerfors Carl Holmberg, på begäran, den 12 Juli 1893 af Kejsarliga Senaten entledigats från sin nämnda befattning, har Holmberg hos Bankfullmäktige ansökt att för sin återstående lifstid komma i åtnjutande af pension. Och beslöto Bankfullmäktige den 27 i nästsagde månad att tillägga Bankkommissarien Holmberg en lifstidspension af 4,500 mark om året, motsvarande tre fjerdedelar af hans å stat innehafda bankkommissarie lön, samt att i enlighet härmed för Holmberg utfärda pensionsbref.

Uti en af Bankdirektionen med skrifvelse för den 21 April 1893 till Bankfullmäktige öfversänd skrift har extra kanslisten i Finlands Bank Landtmätareenkan Ida Cornelia Paldani anhållit att hon, som i följd af tilltagande ålder och sjuklighet vore urståndsatt att på ett tillfredsställande sätt handhafva sin ifrågavarande befattning vid Banken och för den skull vore betänkt på att från tjensten afgå, måtte, i anseende till sin medellöshet, vid afskedstagandet undfå ett understöd för sin återstående lifstid af 1,200 mark om året. Till denna ansökning förordades bifall af Bankdirektionen, på närmare upptagna skäl. Men emedan pension eller årliga understöd, enligt bestämningarna i gällande bankreglemente, icke få beviljas åt andra än ordinarie embets- och tjänstemän i Banken, funno sig Bankfullmäktige, vid handläggning af ärendet den 1 Juni 1893, böra afslå ifrågavarande ansökning.

Sedan Vaktmästaren i Finlands Bank Karl Wilhelm Grönroos af Bankdirektionen, på begäran, beviljats afsked från tjensten, räknadt från början af år 1894, hafva Bankfullmäktige den 18 December 1893, på derom af Grönroos gjord ansökan, tillagt honom pension för hans återstående lifstid med 533 mark 33 penni om året, motsvarande två tredjedelar af hans å stat innehafvande vaktmästarelön.

§ 21.

Enligt § 90 i gällande bankreglemente åligger det Bankfullmäktige att, på vederbörande kontorsföreståndares förslag och efter samråd med Bankdirektionen, för ett år i sender utse ledamöter och suppleanter för desse i diskontkommittéerna vid Bankens kontor i landsorten. I enlighet härmed utsågos för år 1891 genom beslut af den 8 December 1890 i dessa komiteér:

Diskontkommittéerna.

vid kontoret i Åbo Handlandene Gustaf Hoffstedt och Ernst Dahlström till ledamöter, samt Vicelandskamreraren Albert Savander och Handlanden Gustaf Adolf Serén till suppleanter;

vid kontoret i Björneborg, Handlanden Johan Ferdinand Lojander och Konsul Georg Wentzel till ledamöter, samt Kommerserådet Fredrik Wilhelm Rosenlew och Justitierådmannen Johan Arvid Hjorth till suppleanter;

vid kontoret i Tammerfors Handlandene G. O. Sumelius och C. W. Åkerlund till ledamöter, samt Aptekaren Th. Clayhills och Handlanden Gösta Sumelius till suppleanter;

vid kontoret i Wiborg Kommerserådet Wilhelm Hackman och Hofrättsrådet Alexander August Kumlin till ledamöter, samt Kaptenen Karl August Ekström och Stadskamreraren Vicehäradschefingen C. E. Ahrenberg till suppleanter;

vid kontoret i Sordavala Borgmästaren Karl Gustaf Berg och Tullfiskalen Karl Magnus Wikström till ledamöter, samt Hofrådet Alexander Nikolai Hoffman och Handlanden Politierådmannen Daniel Tiainen till suppleanter;

vid kontoret i St. Michel Borgmästaren Gerhard Pehr Alopæus och Handlanden Carl Fredrik Pöndinen till leda-

möter, samt Landssekreteraren Lagmannen Axel Nordenstreng och Landskamreraren Johan Theodor Järnefelt till suppleanter;

vid kontoret i Kuopio Borgmästaren Frans Oskar Möller och Kassören Johan Niskanen till ledamöter, samt Domkapitelssekreteraren Karl August Herckman och Handlanden Reinhold Lindqvist till suppleanter;

vid kontoret i Joensuu Häradshöfdingen Karl Wolde-
mar Nystén och Handlanden Frithiof Neppenström till ledamöter, samt Handlanden Anders Pakarinen och Rektor A. Walle till suppleanter;

vid kontoret i Nikolaistad Kommerserådet Carl Johan Hartman och Herr Hugo Sölfverarm till ledamöter, samt Hofrättsnotarien Herman Wiklund och Handlanden S. S. Sirén till suppleanter;

vid kontoret i Jyväskylä Öfverförstmästaren Hofrådet Wilhelm von Zveygberg och Apotekaren Frans Kiljander till ledamöter, samt Kronolänsmannen Emil Savander och Handlanden Wilhelm Kommonen till suppleanter;

vid kontoret i Uleåborg Politieborgmästaren Robert Alarik Hasselblatt och Vicekonsuln Leon Candelin till ledamöter, samt Landskamreraren Kammarrådet Johan Gustaf Hortling och Vicekonsuln Otto Ravander till suppleanter;

vid kontoret i Kotka Borgmästaren Oskar Backman och Konsuln Olof Bülow till ledamöter, samt Tullförvaltaren Evald Ferdinand Lundqvist och Konsularagenten Gabriel Wilhelm Cadenius till suppleanter.

Uti diskontkomitéernas omförmälda sammansättning har under den tid, förevarande berättelse omfattar, inträffat följande förändringar, såvidt angår ledamöterna och suppleanterne.

Till ledamotssuppleant i diskontkomitén i Kuopio utsågs den 5 Januari 1891 Handlanden Carl Gustaf Grönholm i stället för Handlanden Reinhold Lindqvist, som afsagt sig uppdraget.

Sedan begge suppleanterne i diskontkomitén vid kontoret i Nikolaistad, Hofrättsnotarien Herman Wiklund och Handlanden S. S. Sirén förmält sig önska afgå från dessa befattningar, den förre för bristande tid och Handlanden Sirén, enär han åta-

git sig agentur på orten för Kansallis Osakepankki, utsågos i deras ställe den 16 December 1891 till suppleanter i nämnda diskontkomité Borgmästaren Gustaf Viktor Cajanus och Vicekonsuln Georg Bucht.

Vid kontoret i Uleåborg förordnades den 1 December 1891 Kommerserådet Hemming Åström till ledamotssuppleant i diskontkomitén i stället för Landskamreraren Kammarrådet Johan Gustaf Hortling.

I anledning af suppleanten i diskontkomitén vid kontoret i Björneborg Kommerserådet Fredrik Wilhelm Rosenlews dödliga frånfälle, utsågs den 18 Maj 1892 till sagda befattning i den affidnes ställe Vicekonsuln Hugo Rosenlew, hvarutom ledamoten i diskontkomitén derstädes Konsuln Georg Wentzel, på anhållan, frikallades från nästberörda uppdrag samt förordnanden den 5 Augusti 1893 utfärdades för ledamotssuppleanten Justitierådsmannen Johan Arvid Hjorth att i Konsuln Wentzels ställe vara ledamot äfvensom för Provincialläkaren Karl Petter Malmgrén att efter den förstbemälda inträda såsom ledamotssuppleant i nämnda diskontkomité.

Till ledamotssuppleanter i diskontkomitén vid kontoret i Åbo förordnades den 1 December 1892 Landssekreteraren Axel Valfrid Rydman, i stället för Vicelandskamreraren Albert Savander, samt den 1 Maj 1893 Konsuln Gustaf Adolf Lindblom efter Handlanden Gustaf Adolf Serén, som affidit.

Vid kontoret i Sordavala utsågos den 1 Maj 1893, i anledning af ledamotens i diskontkomitén derstädes Tullfiskalen C. M. Wikströms frånfälle, till dennes efterträdare i befattningen ledamotssuppleanten i nämnda komité Hofrådet Alexander Nikolai Hoffman samt i den sistbemäldes ställe till ledamotssuppleant Handlanden Salomon Primus Wegelius.

Sedan ledamotssuppleanten i diskontkomitén vid kontoret i St. Michel Kammarrådet Johan Theodor Järnefelt från orten afflyttat, förordnades den 5 Augusti 1893 Provincialläkaren Herbed Gotthard Hällström att vara ledamotssuppleant i nämnda diskontkomité.

Enär Handlanden G. O. Sumelius anmält att han icke vidare önskade kvarstå såsom ledamot i diskontkomitén vid kontoret i Tammerfors, utsågs den 1 December 1893 till be-

fattningen i hans ställe ledamotssuppleanten Apotekaren Thomas Clayhills samt efter denne till ledamotssuppleant Handlanden F. Klingendahl.

På sätt jemväl härförinnan varit fallet, hafva under åren 1891—1893 diskontkomitéerna sammanträdt hvarje helgfri dag å tider, hvarom Bankfullmäktige, i enlighet med vederbörande kontorsföreständares framställningar, närmare förordnat.

§ 22.

Genom Hans Kejsersliga Majestäts nådiga manifest af den 23 (11) Maj 1891 blef Direktören i Finlands Bank Waldemar Eneberg i nåder kallad och förordnad att från den 1 derpåföljande Oktober vara ledamot i Ekonomie Departementet af Kejsersliga Senaten för Finland. I anledning häraf läto Bankfullmäktige genom den 12 Juni 1891 utfärdadt anslag och kungörelse uppmåna hugade kompetente sökande till det från den 1 Oktober sagde år lediga juridiska direktörsembetet i Bankdirektionen att till Finlands Banks kansli inlemnansökningar om rum å det underdåniga förslag till embetets återbesättande, som af Bankfullmäktige komme att upprättas Inom stadgad tid inlemnades i sådant afseende ansökningar af: förtiden sekreteraren vid Prokuratorsexpeditionen i Kejsersliga Senaten, numera Prokurator adjointen Anders Mauritz Hornborg, Sekreteraren i Finlands Bank Erik August Johan Wallén, Justitierådsmannen vid Magistraten i Helsingfors Juris utriusque kandidaten Ernst Emil Schybergson, för tiden Protokollssekreteraren i Kejsersliga Senatens Allmänna kansli, numera Referendariesekreteraren i Senatens Justitie Expedition Juris utriusque kandidaten Ernst Albert Forssell samt Landssekreteraren i Wiborgs län Anton Leonard von Knorring. Ifrågavarande befordringsärende upptogs derefter den 19 September 1891 till handläggning af förstärkte Bankfullmäktige, på hvilka, jemlikt § 3 mom. f. af den utaf senast församlade Ständer för Bankfullmäktige fastställda instruktion, det ankom att uppgöra förslag till besättande af ledamotsplats i Bankdirektionen. Af förbemälde sökande uppfördes dervid, efter sådan omröstning proto-

*Åtgärder an-
gående direk-
törsembeten.*

kollet utvisar, å det underdåniga förslaget till embetets återbesättande i första rummet Prokurator adjointen Hornborg, i andra rummet Sekreteraren Wallén och i tredje rummet Justitierådsmannen Schybergson, hvilket förslag af förstärkte Bankfullmäktige uti underdånig skrifvelse af sist-sagde dag till Kejsersliga Senaten insändes, i det afseende § 65 i nådiga reglementet för Finlands Bank af den 27 Juni 1878 innehåller. Derå Finans Expeditionen uti skrifvelse af den 10 Mars 1892 meddelade Bankfullmäktige att som Hans Kejsersliga Majestät, på sätt det af Senaten den 7 i samma månad till Bankfullmäktige aflåtna nådiga bref derom innehåller, icke velat bifalla till Ständernas vid senaste landtdag gjorda underdåniga anhållan, att den af Ständerna antagna nya instruktion för Bankfullmäktige, hvori stadgande om förstärkte Bankfullmäktige införts, måtte till efterlefnad kungöras, så hade Senaten förordnat att förslagshandlingarna till återbesättande af förenämnda bankdirektörsembete skulle till Bankfullmäktige återsändas, i afseende å den på Bankfullmäktige ankommande åtgärd. Sedan i anledning häraf ärendet förefafts till öfverläggning den 2 Maj, 27 Oktober och 1 December 1892 samt emellertid ej mindre Prokurator adjointen Hornborg än ock Referendariesekreteraren Forssell uti till Bankfullmäktige den 30 November 1892 ingifna skrifter återkallat sina förberörda ansökningar om rum å det underdåniga förslaget till återbesättande af ifrågavarande bankdirektörsembete, upptogs ärendet af Bankfullmäktige den 2 December 1892 till slutlig handläggning, hvarvid Fullmäktige, med beaktande af förberörda afsägelser och efter pröfning af sökandenes inbördes företräde med afseende å skicklighet, erfarenhet och lämplighet för embetet, jemväl efter omröstning, å det underdåniga förslaget till detsammas återbesättande uppförde: i första rummet Justitierådsmannen Schybergson, i andra rummet Sekreteraren Wallén och i tredje rummet Landssekreteraren Knorring. Detta förslag insändes af Bankfullmäktige uti underdånig skrifvelse för nästsagde dag till Hans Kejsersliga Majestät, hvarefter af de föreslagne Sekreteraren Wallén den 3 Januari 1893 blef till det juridiska direktörsembetet i Bankdirektionen utnämnd. Emellertid har ifrågavarande bankdi-

rektörsembete, från den 20 Januari 1891 till den 20 Augusti 1892 handhafs af Wallén samt, efter det denne sistnämnde dag träffats af ett svårt sjukdomsfall, af Ombudsmannen V. von Rehausen till den 19 oktober 1892 och derå till utgången af samma Oktober månad af Sekreteraren Wallén, under derpåföljde November månad ånyo af Ombudsmannen von Rehausen samt sedermera till den 15 Maj 1893 af Protokollssekreteraren K. Bergbom, på grund af särskilda, dels af Bankfullmäktige, dels af Kejslerliga Senaten, på Fullmäktiges framställning derom, meddelade förordnanden.

Utnämnde Bankdirektören Wallén fann sig dock af sin förberörda sjuklighet nödgad att redan den 18 December 1893 anhålla om sitt entledigande från embetet, hvilken till Hans Kejslerliga Majestät ställda ansökan af Bankfullmäktige nästsdag till Senaten insändes men hvarå nådigt afgörande ännu icke följt. Då Bankdirektören Wallén sedermera anhöll om tjänstledighet till dess det ansökta afskedet kunde varda honom förunnadt, beviljade Bankfullmäktige den 21 i sagde December månad åt Wallén tillsvdare tjänstledighet. Och jemte det Fullmäktige förordnade Sekreteraren i Banken C. v. Collan att det juridiska direktörsembetet i Bankdirektionen till den 15 Januari 1894 förestå, anmodade Fullmäktige Direktionen att emellertid låta anslå ifrågavarande vikariat ledigt att ansökas samt ansökningshandlingarna jemte eget utlåtande, i sinom tid till Bankfullmäktige insända.

Under en af Bankdirektören Charpentier i September månad 1891 i Bankens angelägenheter företagen resa till Stockholm, Köpenhamn och Berlin, samt medan bemålde Bankdirektör från den 12 September till den 15 Oktober 1892 åter varit rest till utlandet för uppnegocierandet af Finlands Banks 10 miljoners kreditivlån, har ett direktörsembete i Bankdirektionen, enligt Bankfullmäktiges derom meddelade förordnanden, föreståtts af Första kamreraren Stenius.

Föröfrigt hafva Bankfullmäktige beviljat medlemmarne i Bankdirektionen semesterledighet en hvar under sex veckor samt förordnat om direktörsembetenas bestridande under förenämnda ledigheter.

Fullmäktiges föreskrifter angående Bankens embets- och tjänstemäns semesterledighet ingå i brefven till Bankdirektionen för den 26 Maj 1891, den 12 Maj och 18 Juni 1892 samt den 13 Maj 1893.

§ 23.

Den 26 Juni 1893 beviljade Bankfullmäktige tjänstledighet åt Bankkommisarien vid kontoret i Tammerfors Carl Holmberg, som emellertid hos Kejslerliga Senaten anhållit om sitt entledigande från tjänsten, hvartill Senaten den 12 derpåföljde Juli biföll. Det af Bankdirektionen upprättade underdåniga förslag till tjänstens återbesättande upptog i första rummet tillförordnade Tredje Kamreraren i Finlands Bank Andre Kassören Carl Robert Ignatius, i andra rummet tillförordnade Bankkommisarien vid kontoret i Kotka Äldre Bokhållaren i Banken, Filosofie Doktorn Emil Ivar Grönvik, samt i tredje rummet Kassören vid kontoret i Björneborg, Vicehäradshöfdingen Axel Gabriel Bergbom. Af bemålde sökande förordade Bankfullmäktige uti underdånig skrivelse för den 27 September 1893 till tjänstens erhållande Andre Kassören Ignatius, som jemväl den 24 derpåföljde Oktober blef utnämnd till bankkommisarie vid kontoret i Tammerfors. Under förenämnda ledighet och äfven derefter intill utgången af November månad 1893, då ifrågavarande tjänst af Ignatius tillträdtes, har kontoret i Tammerfors, enligt Kejslerliga Senatens och Bankfullmäktiges derom meddelade förordnanden, föreståtts af tjänstförrättande Kassören vid samma kontor Bertel Emerik Sundgren.

Tjänstledighet under en månad för sjuklighet har, med Bankfullmäktiges dertill lemnade begifvande, åtnjutits af nedanbemålde kontorsföreståndare:

år 1891: af t. f. Bankkommisarien vid kontoret i Jyväskylä A. L. Nyman, Bankkommisarien vid kontoret i Joensuu Karl Åkerman samt Bankkommisarien vid kontoret i Wiborg C. G. Ramstén; år 1892: af Bankkommisarien vid kontoret i Kuopio B. A. Niska, samt 1893: af Bankkom-

Bankkommisarie-tjänsterna.

Bankfullmäktiges förordning

missarien Ramstén, t. f. Bankkommissarien Nyman samt Bankkommissarien Niska.

Dessutom har tjänstledighet af Bankfullmäktige beviljats den 13 Oktober 1892 och den 21 Januari 1893 åt t. f. Bankkommissarien vid kontoret i Kotka Emil Ivar Grönvik, för de tider en af Kejsrerliga senaten nedsatt komité, för uppgörande af förslag till ny förordning om stämpelbevillningen, i hvilken komité Grönvik varit ledamot, härstädes sammanträdt, äfvensom den 17 och 22 November samt den 15 December 1892 åt Kommissarien vid kontoret i Joensuu K. J. Åkerman, för enskilda angelägenheter, från den 16 November 1892 till den 16 Januari 1893.

Under förberörda ledigheter hafva kontoren, på grund af Bankfullmäktiges förordnanden, föreståtts: kontoret i Jyväskylä af t. f. kontorsskrifvaren O. Pesonius, i Joensuu af Kassören A. W. Savander, i Wiborg af Kassören L. Jäger-skiöld, i Kuopio af Kontorsskrifvaren O. Wallenius, och i Kotka af t. f. Kassören G. af Forselles.

För öfrigt har semesterledighet under somrarna af Bankfullmäktige beviljats föreståndarene för kontoren merändels på fyra veckor, hvarjemte bemälde föreståndares vid särskilda tillfällen gjorda ansökningar om kortare tids tjänstledighet af Fullmäktige bifallits samt vikarier för hvarje gång tillförordnats.

§ 24.

Förutom vid tillfälliga förfall hafva Bankfullmäktige under nedanangifna tider åtnjutit ledighet från utöfningen af sina embeten:

år 1891: undertecknade Donner senare delen af Juni, hela Juli och större delen af Augusti månader samt Meurman senare delen af Juni och hela Juli månad;

år 1892: undertecknade Lindelöf från den 7 September till den 15 Oktober, Stjernvall från den 20 Mars till den 10 Juni, Donner från den 12 Maj till den 29 Juni äfvensom större delen af Augusti och September månader, samt Meurman senare hälften af Juni och större delen af Juli månader äfvensom från den 20 Augusti till den 23 September, samt

*Bankfull-
mäktiges
tjänstgöring.*

år 1893: undertecknade Lindelöf från den 11 April till den 11 Maj, Donner under förra hälften af Juli samt hela Augusti och större delen af September månad samt Meurman större delen af Juni, Juli och September månader.

Under förenämnda tider äfvensom vid tillfälliga förfall hafva respektive suppleanter tjänstgjort såsom bankfullmäktige:

år 1891: Friherre R. A. Wrede samt Herrar Schildt, Forsman, Danielson, Nordström, Hallberg, Öhman, Almberg och Löfgrén;

år 1892: samtliga nästbemälde, förutom Friherre Wrede, samt Herrar Danielson och Öhman;

år 1893: med undantag af Friherre Wrede samtliga ofvanbemälde samt dessutom Friherre O. A. Wrede och Herr Dahlström.